

# TORONTÁL

Ára 1 Din	Szerkesztőség és kiadóhivatal: Vel Bečkerek, Obiljeva (Zapolya) u. 1	<b>POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP</b>	Az előfizetés ára:		Ára 1 Din
	Telefonszámok: Szerkesztőség 281 Kiadóhivatal 21 Sürgőnycim: Torontál, Veliki Bečkerek		Felelős szerkesztő: Dr. MARA JENŐ	Egész évre 300 D   Negyedévre 75 D Félévre 150 D   Havonta 25 D	

## Ninesity külügyminiszter Rómában.

— Külön tudósítónktól. —

Róma, dec. 14.

A „Torontál” külön tudósítója már megemlékezett az SHS királyság külügyminiszterének római szerepléséről, mely minden tekintetben kielégítőnek mondható. Ninesity tegnap elutazott Párisba. Elutazása előtt fogadta az újságírók, kiknek igen fontos dolgokat mondott el a jugoszláv—olasz konferenciák lefolyásáról és a Mussolini miniszterelnök és külügyminiszterrel való találkozásáról. Ninesity külügyminiszter kijelentette, hogy ezek a tanácskozások lényegesen megerősítették azokat az erős köteleket, melyeket már a barátsági szerződés fűzött a két szomszédállamhoz, amely remélhetőleg ezentúl is egybekapcsolja a két nemzetet.

Ami a szóbanforgó kérdéseket illeti — folytatta a külügyminiszter — majdnem valamennyien meggyeztünk. A nehézségeket, amelyek a tárgyalások során felmerültek, a technikusok egy bizonyos intranzigenciája okozta. Ezeket azonban nagyrészt sikerült kiküszöbölnünk, annyira, hogy remélhetőleg már négy-öt nap múlva meglehetősen készíteni a megegyezés szövegét. Ha ezt írásba foglaltuk, akkor azonnal Beográdba küldik jóváhagyás vérs aláírás végett.

Főképpen a vasúti és határkérdésekhez azzal a szilárd akaratral fogtunk, hogy ezeket meg is oldjuk. A vezérelv ez volt: A fiumi kikötőt életre kell kelteni úgy, hogy ez Jugoszláviának legyen tengeri kikötője. Ma a fiumi kereskedelem teljesen halott! Valóban nem a mi érdekünk, hogy ez az állapot tovább tartson.

Ninesity külügyminiszter azután emlíndta, hogy Mussolinivel az állam kérdésről is tárgyalt. Sikerült oly megállapodást létesíteni, mely úgy az SHS királyság, mint Olaszország érdekeinek megfelel, nem kevésbé azonban az európai béke érdekeinek, olyformán, hogy nem avatkoznak Albánia belügyeibe. Úgy Jugoszlávia mint Olaszország érdeke, hogy Albánia független állam maradjon, Albánia fiatal állam. Sok nehézséget kell leküzdenie, nagyon természetes tehát, hogy ez megrázkódtatások nélkül nem megy.

Ninesity külügyminiszter ezután áttért az SHS királyság belpolitikájára, különösen hangsúlyozván a bolsvik veszedelmet, mely nyugat felé irányul, s mely ellen különösen Románia és Bulgária vannak hivatalva küzdeni.

A külügyminiszter végül megerősítette a hirt, hogy a beográdi és athéni kormányok új megegyezésre léptek, mely jobban felel meg az új helyzetnek. A genfi megegyezést illetőleg pedig kijelentette, hogy a beográdi kormány, mielőtt ezt aláírná, bevárja a nagyhatalmak elhatározását.

## Kivételes intézkedések a Radics-párt ellen.

Radics állítólagos paktuma Zinovjevvel.

— A „Torontál” beográdi munkatársának telefonjelentése. —

Beograd, dec. 18.

Az összes politikai körökben ma nagy izgalomban tartotta az a hír, amelyet a „Torontál” tegnapi száma már közölt, hogy a kormány tréyes rendszabályokra készül a Radics-párt ellen.

Mára a hír olyanforma módosítást nyert, hogy a kormány az államellenes mozgalom, különösen a kommunizmus ellen fog erőlyesen fellépni. Bár a kormány erre vonatkozólag semmiféle információt nem adott, a kormányhoz közelálló sajtóorgánumok azt jó-olják, hogy a kormány intézkedései rövidesen bekövetkeznek.

Állítólag Ninesity külföldi útja is ezzel van összeköttetésben, mert amint kormánypárti körökben állítják, a kommunista mozgalom ellen a többi európai államokkal egyetértőleg hamarosan megfelelő intézkedések fognak életbelépni.

Most, hogy ez a kérdés aktuálissá vált, valósággal a szenzáció erejével hatott egy beográdi esti lap közleménye, amely állítólagos szószeminti szövegét közölte annak a megállapodásnak, amelyet a horvát paraszti köztársasági-párt vezére, Radics Szeptán kötött Zinovjev és Smirnov szovjet delegátusokkal.

Ez a megegyezés, ha eredeti, úgy nagyon kompromittáló a horvát parasztpártira és alighanem ez lesz a megfelelő ok arra, hogy a kormány az államvédelmi törvény alapján járjon el a párt ellen.

A szovjettel kötött állítólagos megegyezésnek 22 pontja van. Az érdekesebb pontjai a szerződésnek a következők:

1. A horvát parasztpárti vezetőség megígérte a hirt, hogy a beográdi és athéni kormányok új megegyezésre léptek, mely jobban felel meg az új helyzetnek. A genfi megegyezést illetőleg pedig kijelentette, hogy a beográdi kormány, mielőtt ezt aláírná, bevárja a nagyhatalmak elhatározását.

Elutazása előtt Ninesitynek újban konferenciája volt Mussolinivel és Contorinivel.

Ninesity külügyminiszter ma délelben elutazott Rómából a pályaudvaron tiszteletére megjelentek; Antonjevity, az SHS delegáció összes személyzetével, Paolucci márké és Calboi báró. Mussolini kabinetirodájának főnöke, Nasalli gróf és Rocco Guido gróf, a külügyminisztérium képviselőjében.

Első pont szerint a horvát parasztpárt propagandája és agitációja igazi kommunista jellegű kell hogy fölvegyen és meg kell, hogy feleljen a IV. internacionálé követelményeinek. Ennek értelmében a pártot meg kell tisztítani minden olyan gyanús elemtől, amely nem hajlandó elfogadni az internacionálé politikáját. Az összes európai államok és Amerika osztrályharcra a háboru fázisába lép. A polgári hivatalokban éppen ezért nem lehet bízni és így a munkásság köteles illegális apparátusokat szervezni, amelyek a bizonyos időben átvegyék a polgári hivataloktól az ügykezelést.

A hatodik pont arról szól, hogy a horvát-párt nemcsak minden kapitalista mozgalmat köteles leleplezni, hanem a nemzeti szocialisták működését is.

A nyolcadik pont a nemzeti kisebbségek ügyével foglalkozva kijelenti, hogy a horvát parasztpárt köteles mindenkor odahatni, hogy a magatartása olyan legyen, amely a legjobban megfelel az illető kisebbség érdekeinek. Különösen fontos, hogy a nemzeti kisebbségek szervezeteinek és a III. internacionálé kereteibe bevonassanak.

A megegyezés tizenegyedik pontja arról szól, hogy a horvát-párt a legelősebb harcot tartozik folytatni a parlamentarizmus ellen.

Az állítólagos megegyezésnek — a melynek eredeti-éghöz nagyon sok szó fér — ezek az érdekesebb pontjai, amelyek egyuttal súlyosan terhelik a Radics-pártot. A kormány intézkedései e miatt állítólag küszöbön állanak.

## A német kormánykérdés vajudása.

Berlin, dec. 18.

A centumpárti Germania hangsúlyozza, hogy a centrum-párt a jobboldali koalícióba való belépést elutasító határozatát egyhangúlag hozta. Az ddig kormányon volt három középpártinak kell szerinte ismét találkoznia.

A Vossische Zeitung jelentése szerint Stresemann azt ajánlotta az elnöknek, hogy újból Marxot deignálja kancellárnak. Az elnök Marxot ma délelőttre meghívta.

A délelőtt folyamán az elnök tényleg hosszabb kihallgatáson fogadta Marxot Marx a megbeszélés után érinkezésbe épette a pártvezérrel a döntés ügyében.

## A Radics-párt és a köztársaságiak jelöltjei a Borságban.

— Beogradi tudósítónk jelentése. —

Beograd, dec. 18.

A horvát paraszti köztársasági-párt ma hozta nyilvánosságra jelöltjei névsorát, amelyek szenzációja az, hogy a Radics-párt a Vajdaságban is állít jelölteket. Így Alsóbánságban: Dr. Maesek.

Noviszádon: Dr. Pradavec. Szuboticán: Radics Szeptán a listavezető.

A köztársasági-párt jelöltjei: Bečkereken és Noviszádon: Dr. Bogdanovics Milán.

Szuboticán: Bacity Dobra és Szomborban: Tođorovity Pavle.

## Még mindig vannak vitás jelölések.

— Beogradi tudósítónk jelentése. —

Beograd, dec. 18.

Ma délelőtt és délután konferenciát volt a miniszterelnökségen, amelyen Pasity miniszterelnök, Jovánovity Ljuba házelnök és néhány főbb radikális pártvezér vett részt. A tanácskozáson több vitás jelölés ügyével foglalkoztak. A radikális-párt főbizottsága elkövet mindent, hogy elsimítsa a jelölések folytán fölépelt ellentéteket.

## Zavaros karácsonyra van kilátás Ausztriában.

A „Torontál” tudósítójának távirata

Bécs, dec. 18.

A munkanélküliek vezetősége ma gyűlést tartott, amelyen foglalkozott a munkások esedékes pótlékaival. Az előadó, aki a kérdést ismertette, kijelentett, hogyha a kormány nem fizeti ki a munkásoknak a követelt pótlékot, úgy egész Ausztriában a karácsonyi ünnepeken nem lesz nyugalom, hanem a munkásság az utcán lesz és tudni fogja teendőt.

## A nagyhatalmak blokádot terveznek a marokkói felkelők ellen.

A „Torontál” tudósítójának távirata

Páris, dec. 18.

A francia és a spanyol kormányok az északafrikai helyzetről tárgyalás kezdetek.

A francia fellegás az, hogy Franciaország mindaddig teljesen neutrális marad, míg a felkelők a francia területet nem vezélyeztetik.

A felkelők ellen különben Franciaország, Spanyolország és Anglia blokádot terveznek.



**Európa békéjének két akadálya van.**

**A „Torontál” tudósítójának távirata**

London, dec. 18.

Balwin az alsóházban beszédet mondott, amelyben az európai pacifikálás gondolatát érintette hosszabban.

„Európában — mondotta — mindenekelőtt meg kell teremteni az igazi békét. A békének jelenleg két akadálya van. Az első: a gazdasági bizalom hiánya; a második: a politikai bizalom hiánya.

A gazdasági bizalom a Dawes-terv végrehajtásával remélhetőleg hamarosan helyreáll.

A politikai bizalom helyreállítása nehezebb ügy. Európa népei a háború borzalmától reszketnek és remegnek politikai biztonságukért. Türelemmel, kitartással kell munkálkodni a jövőtől való félelem eloszlatásán és a bizalmatlanság megszüntetésén.”

**Olasz hadihajók az albán vizeken.**

**A „Torontál” tudósítójának távirata**

Róma, dec. 18.

Tekintettel az albán zendülésekre, az olasz kormány két hadihajót rendelt ma az albán vizekre.

**Köln kiürítése.**

**A „Torontál” tudósítójának távirata**

London, dec. 18.

A Daily Telegraph diplomáciai tudósítója arról értesül, hogy Köln kiürítésében az angol köröknek az a nézete, hogy

a kérdés a békeszerződés értelmében döntendő el a katonai ellenőrző-bizottság végjelentése alapján és nem a célszerűségi szempontok figyelembe vételével.

**A magyar politikából.**

**A „Torontál” tudósítójának távirata**

Budapest, dec. 18.

A pénzügyvilág ez évben ma tartotta utolsó ülését, amelyen az indennitást harmadszori olvasásban fogadták el. Majd felhatalmazták az elnököket, hogy újévkor a nemzetgyűlés hódolatát tolmácsolja a kormányzóknak.

A legközelebbi ülés január tizenkettődikén lesz.

**Leleplezték a néger fajvédőket.**

**A „Torontál” tudósítójának távirata**

London, dec. 18.

A Times leleplezi a szovjet üzemeltetést az afrikai néger felállítására.

Beigazolódott, hogy a legutóbbi szudáni lázadásnak moszkvai tanítómesterei voltak. A néger katonáknál moszkvai lázító röpiratokat találtak. A bolsevista agitáció jelszava itt ez: „Néger egyesüljétek a fehér zsarnokság ellen.”

Az afrikai néger felforgató szervezeteket Moszkva pénzezi. Ezek között a szervezetek között a legrettebb az „Afrikai Várszövetség” néven ismert, amely néger fajvédelmi jelszavakkal dolgozik.

**A pénzügyigazgatóságok utasítást kaptak az apróbankjegyek becserélésére.**

**Beváltják a szakadt egy-, fél- és negyedéves papírpénzeket.**

— A „Torontál” tudósítójától. —

Beeskerek, dec. 19.

A kereskedők köréből gyakran hangzottak el panaszok amiatt, hogy a pénzügyi hatóságok nem fogadják el a szakadt apró bankjegyeket s ha nagyobb összegben kívánnak fizetést eszközölni, azt is csak nagyobb pénzegységekben végezhetik. A bánsági kereskedelmi és iparkamara a mindinkább szaporodó panaszok alapján beadványt intézett a pénzügyminisztériumhoz, amelyben kérte, hogy tegyen meg minden lehetőséget a tarthatatlan állapot megszüntetésére végett, mely végül is oda vezetne, hogy a kereskedőknél felgyülemlett aprópénz megbénítaná az üzleti forgalmat.

A kamara intervenciója sikerrel is járt, amennyiben a pénzügyminisztérium belátta a pénzügyigazgatóságok állásfoglalásának helytelenségét és közbenjárt megfelelő utasítás kiadása végett, hogy a jövő-

ben átvegyenek szakadt apró bankjegyeket is.

Tegnap érkezett meg Beeskerekre a pénzügyminisztérium 5675/24. sz. értesítése, amelyben hivatkozással az állami számvéviszék főigazgató-ságának 138192/24. számú rendelkezésére, közli, hogy a jövőben a pénzügyigazgatóságok kötelesek az apró bankjegyeket becserélésre elfogadni. A pénzügyminisztérium értesítése szerint előterjesztésre az állami számvéviszék főigazgatósága erre nézve részletes utasítást küldött a noviszádi tartományi pénzügyigazgatóságnak, amelyben határozottan oly értelműen intézkedik, hogy a területi és járási pénzügyigazgatóságoknak a felkeltetett kivánságára nagyobb bankjegyekre kell becserélniök a szakadt egy-, fél- és negyedéves bankjegyeket.

A rendelet kiadása bizonyára széles körben fog megnyugvást kelteni.

**HIREK**

— december 19.

Vasárnap nyitva lehetnek az üzletek. A karácsony előtti vasárnap az úgynevezett aranyvasárnap, a melytől sokat reméltek és remélnék még mindig a kereskedők. Az új kormányrendelet folytán vasárnap zárva kell tartani az üzleteket, azért érdeklődünk a beeskereki kereskedelmi és iparkamaránál az iránt, hogy a kérdéses rend let erre a vasárnapra nem alkalmaz-e különleges rendelkezéseket. Kérdésünkre kijelentették, hogy a szóbanforgó rendlet szerint a karácsony és újév előtti vasárnap éppenny nyitva lehetnek az üzletek, mint bármely hétköznapon. Mivel a lakosság B eeskereken vallás szerint megoszlik, az intézkedés érvényessége ugy a katolikus, mint a görög keleti karácsonyra és újévre egyaránt szól. Ilyenformán nemesak 21-én és 28-án, hanem január 4-ikén és 11-ikén is nyitva lehetnek az üzletek.

**Áthelyezések.** Jovanovity Petár omoliceai községi jegyzőt a belügyminisztérium Sztaresevóra, Trifunovity Vlácá sztaresevói jegyzőt pedig Omoliceára helyezte át.

**Felmentett eljárás.** A belügyminisztérium felmentette Banatszki-deszpotovác elöljáróságát és helyébe újat nevezett ki.

**A megyei közgyűlés előkészítése.**

Az egyes referensek most dolgoznak a december 31-én összeülő megyei közgyűlés tárgysorozatának összeállításán. Nagyjából már el is készültek munkájukkal s így megállapítható, hogy mennyi ügy kerül a törvényhatósági bizottság elé. Az eddigi jelek után ítélve a napirenden körülbelül háromszáz pont fog szerepelni.

**Chanuka-ünnepély Kikindán.** A Talmud Tóraegyesület impozánsnak ígérkező Chanuka-ünnepélyt rendez nagy műsorral. A rendezőség élén dr. Steiner Vilmos főrabbi áll, ki nagy agilitással készül az első Chanuka-estélyre.

**Felmentettek egy állomásfőnököt a sikkasztás vádjától.** Kikindáról jelentik, hogy Ility Milánt, a szrb-kereszturi állomás főnökét az ügyészség a szubotivai üzletvezetőség feljelentésére hivatali sikkasztás büntetvével vádolta, azért, mert négy hónappal ezelőtt, amikor a rovanosoló-bizottság nála a rovanosolási hiányt állapított meg, Ility tudta, hogy a bizottság érkezik, tudta azt is, hogy a pénztárban hiányok mutatkoznak, de hogy honnan keletkezett ez a hiány, azt nem tudta. A kikindai törvényszék, mely kedden tárgyalta az ügyet, kénytelen volt Ility védekezését elfogadni, mert semmi körülmény nem szólt amellett, hogy Ility a pénzt elsikkasztotta volna. Nedeljkovity ügyész mind-ezek dacára fenntartotta vádját, Karlovác dr. védelő pedig Ility vádlott ártatlanságát bizonygatta. A törvényszék rövid tanácskozás után Ility Milánt felmentette. Az ítélet jogerős.

**Az „Ambrozia” legújabb gyártmányai állandóan a Fischer és Lutsch-cég kirakataiban láthatók.**

**Galamb-estély.** A Velikibeeskereki Baromfi- és Galambtenyésztőegyesület folyó hó 20-án este 8 órakor az Orient-szállóban galamb-estélyt rendez, melyre ezúton hívja meg az érdeklődőket. Belépődíj nincs.

**Gedeon Sándor festőművész tárlata.** A Bence-cég főtéri kirakataiban néhány nap óta van kiállítva Gedeon Sándor festőművész néhány munkája. Gedeon — aki most ugyan amerikai márka alatt jelent meg — nem új ember Beeskereken. Régebb idő óta ismeri már a közönség, hiszen szegről-végről majdnem beeskereki. Tanulmányait Münchenben, Párisban, Berlinben végezte, majd kiment Amerikába, ahol két éven át tanulmányozta festői szempontból Amerika esodálatos életét. Gedeon kiállított munkáin meglátszik egy művész ember imponáló színérzéke és hatalmas dekoratív érzéke. A kiállított esendételek színpompája,

nagyszerű beállításá roppant dekoratív hatású, úgy hogy kétségtelenül Gedeon az egyedüli a beeskereki művészek közül, aki ezen a téren maradandót tud alkotni. Gedeon különben areképfestéssel is foglalkozik és kár, hogy enemi dolgait nem állította ki.

**Szaloncukorkát kaphat bárki eredeti gyári áron az „Ambrozia”-nál.**

**Meghalt a Szent István-társulat elnöke.** Gróf Majláth György, a Szent István-társulat elnöke 70 éves korában Budapesten meghalt.

**A Humanitas Zsidó Nőgyűlés** dec. 21-iki táncelőjátékja igen kedvelyesnek ígérkezik. A próbák során folytak és az egybeállított műsor, a szereplők gárdája méltán kelhetnek széles körben érdeklődést. A vezetőség a következő műsort állította össze: 1. a) L. Bojity; „Divina si...” b) Robert Franc; „Aus meinen grossen Schmerzen”. Eneki Perics Szoka, zongorán kíséri; Sarbodi Ida, 2. Kuplák. Előadja Hajdu Vince, zongorán kíséri; Kersehner Lilik, 3. Keleti tánc. Táncolja Dimitrijevit Milena, zongorán kíséri; Spira Károly, 4. Toselli E.; „Serenata”. Czegléd Gy.; „Elmulik minden, mint az élet”. Eneki Maurics János, zongorán kíséri Spira Károly és Jermovics Jenőné, 5. Szenes Béla; „Az alvó orosz”. Előadja: Spira Erna, Jermovics Jenőné, Poilák László, Lendvai Janesi. A táncelőjáték után vasárnap délután 4 órakor kezdődik a Korona-szálló nagytermében.

**Országos kisgazdakongresszus Budapest.** Budapestről jelentik, hogy ma kezdődött meg az országos kisgazdakongresszus az egységes párt helyiségében. A kongresszust Mayer földművelésügyi miniszter nyitotta meg, aki beszédében Nagyatádi érdemeit méltatta és ismertette a gazdaságközönséget érdeklő problémákat.

**Linz Márta hegedűművész ki-tüntetése.** Rómából jelentik, hogy az olasz királyi akadémia Linz Márta magyar hegedűművészt díjazta tagjává választotta.

**Emelték a francia vasúti tarifát.** Párisból jelentik, hogy a legfőbb vasúti tanács az árutarifát január elsejétől egyelőre 8 és fél százalékkal felemelte.

**Nagy vulkánkitörés Bataviában.** Jáva-szigetének egyik legjelentősebb városa, Batavia mellett fekvő Papadanjá-vulkán tegnap hirtelen működni kezdett. Rottenetes földlökésekkel, óriási látványokkal zúdultak a szigetre, amelynek lakossága kétségbeesetten menekült mindenfelől a tengerpartra.

**Herbert a moszkvai francia nagykövét.** Párisból jelentik, hogy a francia kormány Herbertet nevezte ki Franciaország moszkvai nagykövétéül.

**Adomány.** Almásy Elek az arváház karácsonyfája céljára 100 dinárt adományozott lapunk útján.

**Vasárnap délutánra a Koronába hirdetett kabarék közbejött akadályok miatt elmarad.** Kadima.

**Kötött gyapju- és selyem-jumperek, játékaruk, hócipők, bőr-árúk, berndorfi alpaca-ezüsttárgyak és evőeszközök a legolcsóbban szerezhetőek be Mesznik Imre divat-áruházában (Pénzügyi palota).**

A „Komédiában“ szombaton 6 és fél 9 órai, vasárnap 4, 6 és fél 9 órai kezdettel „Sakk — matt“ megy 5 felvonásban. A darabról csak annyit, hogy az olasz filmgyártás nívós produkciója, Carle Campegalliani divatos filmstarral a főszerepben. Sakk — matt sujtje egy titkos házasság regénye, lebilincselő hatással, mely kényes téma feldolgozása nem kevés gondot okozott a római „Cäsar-filmgyár“ főrendezőjének, ki nem egyéb mint a dráma főszereplője. Továbbá egy aktuális „Gauvent-revue“ fut kiegészítő műsorként.

\* Orvosi hír. Dr. Salgó Imre orvos rendel délelőtt 8-10 és délután 3-5 óráig. Knez Mileta u. 6. Telefon 34.

\* Az „Ambrosia“ legújabb gyártmányai állandóan a Fischer és Lutsch-cég kirakataiban láthatók.

\* Kellemes hírek reumában szenvedőknek. A világháború következtében ezer és ezer ember szenved reumában és különböző fűrdőkben keres gyógyulást. Eközben azonban ismert dolog, hogy a fiatal orvos és bakteriológus, dr. Rahlejev feltalálta a reuma elleni kiváló gyógyszer, a Radio-Balsamicát, amely nemcsak a reumát, hanem a csuizt és ischiást is meggyógyítja. A dr. Rahlejev-féle gyógyszer terpián alapzik, de külső használatra van preparálva. A Radio-Balsamica használata által a fájdalmak igen gyorsan mulnak el és rövid idő alatt a teljes gyógyulást eredményezi. A Radio-Balsamica előnye az is, hogy a szívre nem hat, semmiféle nyomot nem hagy a szervezetben, sem a bőrön és használat után az egész szervezet felüldi, amiről tanuskodnak tanárok, orvosok és mindazok, akik meggyógyultak. Az olyan betegek, akik éveken át fűrdőkben kerestek enyhülést, 2-3 üveg Radio-Balsamica használata után kigyógyultak. Ezen gyógyszer a Radio-Balsamica laboratóriumában Beograd. Kosovska ulica 43. sz. a. készül és ott kapható is.

\* Szaloncukorkát kaphat bárki eredeti gyári áron az „Ambrosia“-nál.

\* Speciál írógépjavitó műhely: Hirsch Aladár — vigyázat! — a Dungserszki-sörgyár főbejáratával szemben. Írógépek jókarban tartását elvállalja. Telefon 86.

\* Vas- és fémöntvényeket Krausz-nál, Veliki Beeskerek. — Telefon szám 329.

\* A Tolnai Világlapja karácsonyi száma szenzáció lesz. Gazdag tartalma, fényes kiállítása és ajándékai páratlanok. A karácsonyi szám december 20-ikán jelenik meg s a következő mellékletei lesznek: 1. Tolnai regénytára bekötve. 2. Tolnai regénysorozata füzve. 3. Az asztalon felállítható előjegyzési naptár. 4. dombornyomású zsebnaptár. Ez a karácsonyi szám az összes melléklettel együtt 30 dinárba kerül.

## Az állami vasutak központi főigazgatósága orvoslást ígér.

Meggyorították a vagonkiszolgáltatást. — Vasuti kocskat kölcsönöznek Magyarországtól.

— A „Torontál“ tudósítójától. —

Beeskerek, dec. 19.

Az elmúlt hét elején népes küldöttség járt Beogradban, amely többek között szóváltotta a közlekedés anomáliáinak ismertetése során a vagonhiányt is, mely szinte katasztrófális méreteket öltött. A közlekedésügyi minisztérium a deputáció orvoslást sürgető kérelmére kitérő választ adott, úgy hogy már-már az a látszat került felszínre, hogy ezáltal sem sikerült a felsőbb hatóságokat az ügy érdekében meggyőzni.

Tegnap azonban újabb fordulat történt, mely kedvező kilátásokkal kecsegtet.

Az államvasutak központi főigazgatósága ugyanis értesítést küldött

a beeskereki kereskedelmi és iparkamarának, amelyben megígéri, hogy utasításai értelmében a jövőben a legmesszebbmenő jóakarattal kezelik a közlekedésügyi hatóságok a kereskedők kéréseit és lehetőleg teljesítik kérelmeiket. Hogy azonban a vagonok kiszolgáltatása akadálytalanul megtörténhessen, gondoskodnak a kocsi-park nagyobbitásáról. A magyar államvasutaktól nagyobb számú teherkocsikat vesznek kölcsön, amelyekből a vajdasági állomásoknak is juttatnak.

Ilyen körülmények között tehát — ha az ígéretek tényleg beváltják — lényegesen csökkenni fog a vagonhiány.

## A beeskereki tisztikar táncmulatsága.

— A „Torontál“ tudósítójától. —

Beeskerek, dec. 19.

Szerdán este a beeskereki helyőrség tisztikara fényes sikerű táncmulatságot rendezett a megyeháza nagytermében, amelyen nagyszámú előkelő közönség vett részt. A régi megyebálak és a jogászbálak emléke kísértett a pompa láttára, de nemcsak ebből a szempontból idézte fel a háborúelőtti idők grand báljainak multját, hanem a jókedv és hangulat tekintetében is, amely ugyszólván percek alatt urrá lett a termen. A helyiséget szőnyegekkel és délszaki növényekkel pazarul feldíszítették. Az ajtón a különféle fegyvernemek egyenruhájában díszőrség tisztegett a belépők előtt.

Amikor a katonazenekar az első táncra intónát, már megtelt volt előkelő közönséggel a megyeháza díszes nagyterme. A jelen voltak felémeltése szinte lehetetlenség számba megy, mégis sikerült néhány hölgy nevét feljegyezni, aki pazar toalettelével különösen feltűnt. Így:

Pavlovity Gyókáné fekete charmeuseben volt gyöngy díszítéssel. Dr. Pavlovity Gyókáné fekete crepe georgette ben, Nikolity Bátóné fehér crepe georgette-ben zöldes szivárványozással, Mihajlovity Jovanné fehér libertyben, dr. Pesity Áronné fekete taftban bronzszíni díszítéssel (stil ruha), dr. Matity Misáné ezüst brokat stílusban, Jovanovity Ácáné prémmel díszített fehér crepe georgetteben, dr. Lucics Gigáné világoskék atlaszszelyemben, Sztójcsity Damjáné fekete szelyemben gyöngy-díszítéssel. Remekbe illő toaletteikkel kitüntek még: Terzin Zs. Zsivkóné, Mijajev Lukáné, Nadaski Gyuróné, Petrov Száváné, Beslity Nikoláné, Sztanojlovity Sándorné, Zsivkovity N-né.

A lányok táborából a Barajevacz nővérek, a Boskovity-nővérek a stílusban, Nádaski Mara világoskék

prémmel készített crepe de chineben, Nikolity Sztójka sarga crepe de chineben (csipkedíszítéssel, fél bidermayer stílusban), Cvetkov N. fraise színű csipkedíszítésű selymruhával tűnt ki.

A táncmulatságon megjelent előkelőségek sorában láttuk Rodics Rafael érseket, Péter Jusztin érseki titkár, Kovács István pápai preláust, Sztakity Zsárko görkel. esprest, dr. Niedermann Mór főrabbit, a megye részéről dr. Zupkovity Pável főjegyzőt, Sztójcsity Damján és Petrov Száva tb. főjegyzőket, a város képviselőt Nadaski Gyuró főjegyzőt és Giffinger Zsigmond városi tanácsnokot, Matity Szlávko rendőrkapitányt, dr. Kovacsity Dusán kerületi egészségügyi főnököt, dr. Matity Misa kórházi igazg. főorvost, Manojlovity Nikola kamarai főtitkár, Sztanojlovity Sándor kamarai titkár és a beeskereki társadalom számos vezető egyéniségét.

Az elismerésre méltó kitűnő rendezésért a főherceg Pavlovity Gyóka ezredest, a helyi katonai parancsnokot illeti meg.

## LEGUJABB

A beeskereki választóhelyiségek elnökeivé a következőket nevezte ki az állami bizottság: Dr. Janovity Miobrad szuboticeai egyetemi tanár, Dr. Mijajev Luka, dr. Gresity Pája, dr. Gavrilla Emil beeskereki ügyvéd, Dr. Dosen Vojislav, Pavlovity Vojislav beeskereki bírók, Tomity Mila beeskereki gimn. igazgató. Dr. Jovanovity Pavle és Nikolity Vászsa beográdi képviselők. Dr. Markovity Cvetka, Aszamin Radivoj és Szavity Velja egyetemi tanárok.

## A városi tisztviselők fizetésrendezése.

Kögyvület hívnak össze szombatra.

— A „Torontál“ tudósítójától. —

Beeskerek, febr. 19.

A városi tisztviselők különleges személyi pótléka, amelyet a folyó évben élveztek, december 31-ikével megszűnik, ami azt jelenti, hogy a városi alkalmazottak elesnek attól a járuléktól, ami eddig is fizetésük magvát képezte és eredeti járulékaik felét, negyedrészt jelentette. Mivel a legtöbb városban úgy ahogy már rendezték a tisztviselők anyagi dotálásának ügyét, kétségtelen, hogy az utolsónak maradt Beeskereknek most már szinte kötelessége, hogy a régóta húzódo kérdést likvidálja. A problémát a legtöbb helységben úgy oldották meg, hogy a tisztviselőket, állami hivatalnokokat fizetési csoportjaiba osztották be s ezáltal ugyanazokat a járulékokat és nyugdíjat biztosították számukra is.

Beeskerek város minden valószínűség szerint a legközelebbi közgyűlés elé viszi az ügyet, melyet az eddigiek után itélve holnap, szombat délután fognak megtartani a megyeháza nagytermében.

## TÖZSDE

December 18.

Beograd. (Zárlat.) London 314-75, Páris 360-50, Newyork 67-05, Milánó 288-35, Prága 203-40, Bukarest 34—, Bécs 9-47, Budapest 9-30, Szaloniki 123—, Genf 1298-50, Berlin 15-90, Amsterdam 27-10, Brüsszel 331-50.

Zürich. (Zárlat.) Berlin 122-90, Budapest 70, Newyork 516 és ötnyolcad, Milánó 2212 és fél, Prága 1570, Wien 72 és háromnegyed, Varsó 99 és fél, Szófia 380, Bukarest 260, Beograd 770, London 2423, Páris 2757 és fél.

Budapest. (Zárlat.) Szokol 2213—2223, dinár 1070—1096, dollár 73130—73710, frank 3931—3951, lei 374—376, lira 3131—3161, Bécs 10360—10410, Beograd 1096—1102, Bukarest 374—376, London 345—347, Milánó 3151—3167, Newyork 73598—73960, Prága 2233—2245.

## Az értékpapírpia.

(Árak 1000 koronákban — Zárójelben a legutóbbi záró árfolyamok.)

Angol-Magyar	(40)	40
Magyar Ált. Hitel	(522)	515
Pesti Magy. Keresk.	(1225)	1225
Lezárt. és Pénzv.	(72)	73
Pesti Hazai	(3610)	3500
Hermes váltóüzlet	(30)	31
Salgótarjáni	(570)	572
Rimamurányi	(19)	139
Égisz	(395)	40
Dél cukor	(540)	540

## MINDEN HÁZIASSZONY HASZNÁL!



**A legszebb karácsonyi ajándék a levélbélyeggyűjtemény!**

Szállítok: Egy gyűjteményt 500 különböző levélbélyeggel csak 40 dinárért. Egy nagy gyűjteményt 1000 különböző belyeggel csak 100 dinárért. 2328

A pénz előzetes beküldése mellett portómentesen, utánvétnél külön 8 Din portóra. Kérjen árjegyzéket is Jugoszlávia legrégebb levélbélyeggyűjtőjéről, STEINER ISIDOR, Brod a Száva m

A kiadóhivatal telefonja — 21.  
A szerkesztőség telefonja 281.

**Eladó házak, földek és egyéb tárgyak.** 2477

Gundulityeva utcában 5 szobás ház; Etvesova utcában 5 szobás nagy ház, nagy kotárka, hízallda, nagy szőlőkerettel; Car Dusanova utcában egy ház, 3 utcai és 2 udvari szobával az utcára nyíló pincehelyiséggel; Vojvoda Putnika utcában négylakásos ház, kert és kotárkával; Crni soron 2 nagy ház kerttel, Szave Tekelija utcában 2 szobás ház eladók. Egy vegyeskereskedés forgalmasabb utcában, ugyanott egy és fél vagon makói hagyma, a kórház mellett egy 745 négyzetméteres kert parcellázva, mely házhelyeknek alkalmas, szintén eladó. Bővebbet Piking ügynöknél.

A karácsonyi bevásárlások alkalmával

**Goldberg Mihály**

arany- és ezüstkészteráruháza Velikibeckereken 2484

10 százalék arengedmenyt tesz.

Mariolana (Zichfalva) községben 20 db simenthali, 18—22 hónapos, tenyészigazolvánnyal ellátott **bika**

és 2 db tenyészigazolvánnyal ellátott **fekete mén eladó.**

Bővebbet az ottani gazdakörnél.

**Eladó**

egy 181 cm magas, 6 éves, almás-szürke

**tenyészcsoőr.**

2475  
Bővebb felvilágosítást ad MILOS RUZSIN földbirtokos, Szrpszkiitebej.

Egy nagy, tágas, világos

**raktárhelyiség** 2499

(pince, földszint, padlás), bejárat a Bégáról is, előnyös feltételek mellett azonnal kiadó. Érdeklődni „GLOBUS” edényű letten lehet.

Nagy karácsonyi vásár!

**Első lépés a takarékosághoz**

ha Özv. KOHN HUGÓNÉ „Vőfélyhez“ (kod Devera) rőtös- és rövidaruüzletében vásárol.

Finom férföltöny teljes hozzávalóval 450 dinártól feljebb.

Női szövet, lóden 45 dinártól feljebb.

Maradékok, harisnyák, gyermekjátékok, nyakkendők stb. a karácsonyi vásár alatt mélyen leszállított áron.

Kedveseinek mindenki vehet olcsó karácsonyi és ujévi ajándékot.

Gyors, pontos és e özékeny kiszolgálás!

2508

Siessen, míg a készlet tart.

Telefonszám 21. — Alapított 1846.

**Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája**  
Veliki Beckerek, obličeva (Zapolva) u. 2. sz.

Nyomatványok modern kivitelben. Lapkiadás. Nyomatványraktár. Tömöntöde. Könyvkötészet. Ruggyantabélyeggyártás.

Nyomatott Pleitz Fer. Pálnál, Veliki Beckerek.

Kiadja Pleitz Fer. PÁL